

INTERJÚ

drogkutató
intézet

AZ ORFK BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY VEZETŐJE A RENDŐRSÉG BŰNMEGELŐZÉSI MUNKÁJÁRÓL

OLÁH-PAULON LÁSZLÓ

Rendőr alezredes, az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság, Bűnügyi Főosztály, Bűnmegeelőzési Osztályának vezetője

Mit jelent a bűnmegeelőzés?

Azt gondoltam először gondoljuk át az Európai Unió Tanácsa 2001. május 28-án hozott döntését: bűnmegeelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, melynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megeelőzésével. De fentiek szellemében, inkább én úgy mondom, hogy mi rendőrök mind bűnmegeelőzők vagyunk függetlenül attól, hogy milyen területen dolgozunk. Minden lépésünknek, „intézkedésünknek” ennek a szellemében kell(ene) megtörténnie.

Mikor kezdett a bűnmegeelőzés markáns szerepet kapni a Magyar Rendőrség tevékenységében?

Ugyan már a nyolcvanas évek végén megalakult az első bűnmegeelőzési egység hazánkban, de csak egy 1991-ben kiadott normában került megfogalmazásra először a

bűnmegelőzés helye a rendőrségen belül. Több mint 30 éves múltra tekintünk vissza, de tartok tőle még mindig nem nagyon találtuk meg a helyünket a rendőrségen belül. Nagyon mostohagyerekek vagyunk, olyanok, akikkel lehet „dicsekedni”, de tulajdonképpen se bűnügyes, se „közrendes” (egyenruhás) rendőrnek nem számítunk. Azt gondolom ez éppen jól is jöhetne, hisz felül tudnánk emelkedni a berögzült szakmai elvárásokon, de sajnos ebből a speciális lehetőségből nem tudunk még előnyt kovácsolni. Szakmán belül több elismerést és támogatást kap a két „nagy” terület, mi pedig „csak” bűnmegelőzések maradtunk.

Miként épül ma fel a rendőrségi bűnmegelőzés?

Mint a „többi” rendőri egység. Persze tudom, ez nem mond semmit az olvasónak. Legfontosabb, hogy vannak helyi, területi és központi egységeink. Egy kisvárosi kapitányságon egy adott előadó munkaköréhez plusz feladatként kapcsolják a bűnmegelőzést, központi egységek esetében pedig egy komplett erre dedikált osztály foglalkozik ezzel (ORFK, Bűnmegelőzési Osztály). A bűnmegelőzési egységek annak ellenére, hogy „összrendőri” feladatot látnak el, bűnügyi irányítás alatt vannak. Továbbá megkerülhetetlen és fontos kapcsolatban állunk a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanáccsal. Szakmai segítséget, anyagi támogatást kaphatunk tőlük. Igazi szakmai műhelymunka folyik ott, olyan eredményekkel, melyek évtizedekre meghatározhatják a bűnmegelőzés jövőjét.

Milyen együttműködések vannak a bűnmegelőzés megvalósítására, hogyan kell elképzelnünk a közös munkát?

Szerintem a legfontosabb, hogy helyi szinten menjen jól a megelőzési munka. Fontos, hogy adott helyzetekre az ott élők, az ott dolgozók, azok, akik a legjobban ismerik a helyi sajátosságokat tudjanak jól reagálni, adhassák meg a

szükséges válaszokat, tegyék meg a leghatékonyabb intézkedést. De azért, hogy „egy irányba menjen a szekér” fontos egy központi irányítás. A szakmaiság és egységesség záloga a megyei és országos bűnmegelőzési alosztályok és osztályok munkája. Támogatnunk kell azokat, akik a területen dolgoznak. A támogatás legtöbbször nem is pénz vagy egyéb anyagi elismerés, hanem a segítő együttműködés. S természetesen a munkánkhoz kapcsolódóan állami és civil szervezetekkel is meg kell találni az együttműködést. S ez nem csak a drogprevencióra igaz, hanem a megelőzés minden területén meg kell keresni a lehetőségeket.

Jövőre lesz tíz éves a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia, azóta rengeteg változás történt a társadalomban. Hogy vélekedik a szakma, tud még ma is aktuális megoldásokat és igazodási pontokat nyújtani a gyakorlati munka megvalósításához?

Szerintem már a 2003-ban elfogadott Társadalmi Bűnmegelőzés Nemzeti Stratégiájára is büszkék lehettünk. Haladó, modern megelőzési irányelveket összegző anyag volt. A jelenleg érvényben lévő és valóban lassan tizedik évébe lépő Nemzeti Bűnmegelőzés Stratégia pont időben vette át azt a szerepet, amit az elmúlt kilenc évben jól betöltött. Pontosan meghatározza azokat a beavatkozási területeket, ahol „dolgunk” van, megfogalmazza kiknek is van feladata az adott területen, és pontosan megmutatja a kapcsolódási pontokat. De, mint ahogy komoly hiba előre egy évre „megcsinálni” a bűnmegelőzési üzeneteket tartalmazó hírleveleinket – csak azért, hogy hamar határidő előtt kész legyünk a feladattal, elfeledve a hírlevél alap gondolatát, az aktualitást - úgy a stratégiának is folytonosan meg kell újulnia, és reagálnia kell az aktuális kihívásokra. Bízom benne, hogy legalább olyan fontos és alapvető változások várhatóak az új stratégiában, mint a 10 évvel ezelőtti megújulásnál.

Miért vált le a drogprevenációs stratégia a bűnmegelőzési stratégiáról?

Nem tudom, ezt a kérdést azoknak kellene feltenni, akik ezt a döntést meghozták. Talán az járt a gondolataikban, hogy a drogprevenáció akkor kaphat nagyobb hangsúlyt, ha önálló terület lesz. Talán igazuk is volt, de szerintem nem választható le a drogprevenáció a bűnmegelőzésről, komplexitásában a megelőzés kiemelten fontos részének kellene lenni a drogprevenációnak. Azt gondolom, a területi egységeknél ez a szétválasztás nem is érezhető, aki megelőzésben dolgozik annak megkerülhetetlen a drogprevenáció.

Milyen új, jelenleg futó projektjeitek, milyen terveitek vannak a jövőre nézve?

Nem nevezném forradalmian újszerűnek, de izgalmas, friss ötlet volt három évvel ezelőtt egy új komplex drogprevenációs programot összeállítani. A Budapesti Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési és kommunikációs szakemberei „A Szer, ami Megváltoztat” néven, hagyományostól eltérő drogprevenációs programot raktak össze, melyben én is részt vettem. Megjelenésmódjában újszerű drogprevenációs prezentációt készítettünk, amely szülőket, pedagógusokat és fiatalokat céloz meg. Számukra „személyre szabottan”, újszerű, mélyen rögzülő, de mégis könnyen befogadható programot állítottunk össze. A létrehozott előadások, illetve a hozzájuk kapcsolódó programok, közismert, úgyis mondhatjuk véleményformáló emberek (Zacher, Szabó Győző, Gera Zoli stb.) segítségével célozza meg a nézőket. Nagyon pontosan meghatározva – szinte patikamérleggel mért módon – kommunikációs szakemberek segítségével összeállított használati útmutató készült az előadóknak. Azért, hogy minden előadás azonos csatornán, azonos üzenetet juttasson el a célcsoportoknak. Az első két évben, úgy, hogy komoly gondot jelentett a COVID, csak a fővárosban több mint 20 ezren láthatták, dolgozhatták fel

a program üzeneteit. Ezek a valós eredmények jogosítanak fel minket, hogy ezt a programot országos programmá szélesítsük ki.

Hogyan tudjátok, lehet-e mérni egy-egy program eredményességét / sikerét?

Szerintem akkor eredményes egy program, ha azok, akiknek szól megértik, mit szeretnénk átadni nekik, ha a későbbiekben fel tudják használni azt, amit mondunk, mutatunk nekik. Lehet, hogy ezt nem lehet a rendőrség által ismert és használt módon számokban, statisztikai adatokban mérni. Hibás gondolatnak tartom, ha a mi munkánkat hagyományos módon akarják megmérni. De a közvetlen visszajelzések, egy település lakóinak a biztonságérzetének megszilárdulása már mérhető eredmény.

Mi az, ami számodra fontos a bűnmegelőzésben?

Van egy „kedvenc” gondolatom, mi vagyunk a rendőrség „látványpéksége”, vagy ahogy a vásári kikiáltó mondja: itt most minden meg lesz mutatva... szóval ilyenek vagyunk mi bűnmegelőzési területen dolgozók. A mi programjaink a nyitottságról szólnak, közvetlenek vagyunk, nyíltak és nagyon kreatívak. Azok a célok lebegnek előttünk, amit az első kérdésre válaszoltam, mérsékelni azt a kárt, amit a bűncselekmények okozhatnak az embereknek. A mi ötleteinket legelőször nem a vezetőink és nem is a szakma értékeli, hanem azok, akiknek szól: gyerekek, fiatalok, felnőttek, idősek, nők és férfiak, magyarok és hazánkba érkezett külföldiek, szóval mindenki. Ők azonnal és „könyörtelenül”, megmondják, hogy milyen a jó program, fog-e működni, sikeres lesz-e. Nekünk rájuk kell hallgatnunk, ők a mi szakmai sikereinknek az „igazi” mértékegysége. Szóval számomra ez az igazán fontos a bűnmegelőzésben, ettől több, s ettől igazán izgalmas a mi munkánk.